

Zpráva z Kongresu mezinárodních rozhodčích Leeuwarden 1.9.2011

Program:

- Zahájení p.Gerard Jipping předseda Raad van Beheer a p. Jorgen Hindse – předseda evropské sekce FCI
- Přednáška paní Claudie Vinke asistentky na universitě v Utrechtu, fakulta veterinární medicíny na téma chování psů v kruhu
- Přednáška paní Astrid Indebro předsedkyně FCI komise pro chov na téma zdraví chov, zdravé posuzování, zdravé myšlení
- Diskuse na téma odpovědnost chovatele, majitele a rozhodčího
- Diskuse v rámci pracovních skupin
- Vyhodnocení výsledků diskuse v pracovních skupinách
- Závěr – p.Gerard Jipping a p. Jorgen Hindse

Chování psů na výstavě a v kruhu - WELFARE

Paní Vinke ve své přednášce zmínila skutečnosti pro většinu rozhodčích běžné a naprosto samozřejmé, které ale je vhodné si čas od času připomenout.

Hovořila o chování psů na výstavách, ve výstavním kruhu, ale i v běžném životě.

Upozornila rozhodčí, že by měli brát zřetel i na to, jak se vystavovatelé ke svým psům na výstavách chovají. Rozhodčí i vystavovatel by měli přispět k tomu, aby se psi na výstavách a ve výstavním kruhu cítili komfortně a aby výstava pro ně byla radostí a ne stresem.

Má-li být pes v pohodě, musí být vyvážená fyzická i mentální spokojenost psa. Rozhodčí by měl sledovat nejen dění v kruhu, ale i mimo něj. Příčinou stresu psa totiž může být velmi často i vnější podnět například neznámé prostředí, vyvazování psů na stolech, dlouhodobá úprava, ale i přístup rozhodčího a vystavovatele ke psovi. V neposlední řadě i genetická vloha.

Přednášející popsala vnější projevy stresu psa:

- sklopené uši
- výraz strachu v očích, zvětšené zorničky
- ztuhlost psa, zježená srst, stažený ocas
- zdvižené pysky, vrčení
- slinění, zívání
- zrychlený dech a tep

Upozornila, že stres může vést i k projevu agresivity

Promluvila i o prevenci stresu, kterou vidí v následujících skutečnostech:

- výběr chovných jedinců s vyrovnanou povahou
- prenatalní vývoj štěněte – psychika matky v době březosti
- socializace štěňat
- výchova a výcvik

Zdravý chov, zdravé posuzování, zdravé myšlení

Velice poutavá přednáška, kde paní Indebro hovořila o spojitosti práce rozhodčího a podpory zdravých psů. Rozhodčí může svým posouzením ovlivnit další vývoj chovu a tím i další vývoj plemene. Upozornila, že standard je průvodcem plemenem, ale není dogma. Vyzvala rozhodčí, aby při posuzování psů nekladli důraz na detaily, ale na celek. Rozhodčí by měl dbát v první řadě na správnou anatomii psa. Pes by měl být stavěn tak, aby bez problémů mohl plnit svoji funkci respektive vykonávat práci, ke které byl šlechtěn. V tomto duchu by se také měl neustále vyvíjet standard plemen. Jako příklad uvedla plemeno bloodhound a popis tvaru oka, plemeno čivava a popis tvaru lebky respektive vývoj standardu v případě fontanely, kdy

v roce 1985 byla fontanela uváděna jako typická, v roce 1996 a 2004 nové standardy fontanelu připouštěly a v roce 2010 je fontanela vylučující vadou, dalším příkladem byl např. mops - vystouplé oko. Apelovala na rozhodčí, aby vždy brali v potaz zdravotní hledisko plemene – pozor na příliš krátký nos, uzavřené nozdry, vyžadovat správný skus, zdravé zuby, čisté oči, zdravá kůže (naháči, šarpej), správná kondice, nikoli nevyživenost nebo taková nadváha, která brání pohybu (anglický buldog). Vybírat vítěze ve správném typu, s dobrým temperamentem, pevně v povaze, diskvalifikovat agresivitu i bázlivost. Srst musí být v dobré kvalitě a kondici, ale přílišné množství srsti nesmí narušovat pohyb (pekingese). Názorně ukázala, jak nedostatky v postavení končetin (strmá lopatka, úzký pohyb, křížení končetin apod.) narušují správný pohyb psa. Pouze anatomicky dobře stavěný pes, může dobře „fungovat“. Zvíře se špatnou anatomii nemůže dobře pracovat.

Konstatovala, že každý rozhodčí exteriéru pracovních plemen by měl mít dostatek znalostí o práci každého konkrétního plemene a být účasten i při jeho pracovním výkonu.

Apelovala na rozhodčí, aby neslučovali dohromady výstavy a chov. Konstatovala, že vylučující vady jsou ve standardu vyjmenovány pro použití v chovu. Zároveň zmínila, že geny tvoří základ, ale nejsou vším. Velký vliv na jedince má i výchova a prostředí, ve kterém žije. Apelovala na rozhodčí, aby neopomněli vyzdvihnout zdravé veterány v dobré kondici.

V neposlední řadě připomněla i velmi častý nešvar „zamořování“ chovu jedním psem (sire syndrom). Velice často se úspěšný pes použije plošně bez ohledu na budoucnost chovu. Zmínila rostoucí počet svazů a klubů, což ovlivňuje i chov a vývoj plemen.

Výběrem vítěze tak může rozhodčí velmi zásadně ovlivnit vývoj chovu a vývoj zdravé populace psů.

Diskuse v rámci pracovních skupin

V odpoledním programu byli zúčastnění rozhodčí rozděleni do 3 skupin, ve kterých diskutovali na 6 předem určených otázek (viz níže). Závěry diskuse byly předsedy jednotlivých pracovních skupin sumarizovány, vyhodnoceny a předneseny na závěr kongresu. Diskutované otázky:

1) Rozhodčí nemá vlastní názor. Je zde standard, který říká vše potřebné.

Závěr pracovních komisí: Standard je pouze „průvodce plemenem“. Každý rozhodčí by měl mít dostatek zkušeností, aby dokázal posoudit plemeno v typu, nezabývat se detaily nepodstatnými pro zdraví plemene.

2) Přístup vidět psa jako nástroj k vítězství na výstavě má negativní vliv na iniciativní zlepšení pohody ve světě psích výstav

Závěr pracovních komisí: Ano, tento jev je na výstavách, bohužel, stále častější. Rozhodčí může tuto skutečnost ovlivnit jen velmi málo, snad jen pouze upozorněním vystavovatele v kruhu.

3) Je opodstatněné očekávat nebo požadovat, aby rozhodčí měl znalosti týkající se „field trials“ a praktického lovu a dalších druhů tradiční práce pro všechna plemena, která posuzuje.

Závěr pracovních komisí: Ano, je to opodstatněné. Rozhodčí by měl znát pracovní využití a způsob práce plemen, které posuzuje.

4) A. Nejprve zlepšit pohodu vně kruhu a pak můžeš začít uvnitř.

Závěr pracovních komisí: Přístup a chování rozhodčího v kruhu může velmi významně ovlivnit chování vystavovatelů i vně kruhu. Důležitá je vyrovnanost a pohoda rozhodčího.

B. Při posuzování psů má rozhodčí svým zveličeným nebo chybným rozhodnutím také vliv na problémy související se zdravím specifické pro prospěch plemene i u jedinců mimo výstavní kruh.

Závěr pracovních komisí: Chybné rozhodnutí rozhodčího může svým způsobem nepříznivě ovlivnit plemeno. Nutná je znalost zásadních vad plemene, ideální je mít přehled i o potřebách chovu plemene, které rozhodčí posuzuje.

5) Rozhodčí potřebuje speciální pokyny ke specifickým plemene (Special Breed Specific Instructions –BSI)

Závěr pracovních komisí: Viz bod 5B) Je ideální, když je rozhodčí obeznámen s problémy vyskytujícími se v chovu plemene, které posuzuje, a když má povědomí a směr vývoje chovu plemene.

6) Rozhodčí není člověk, který by měl určovat zdravotní postižení psa v kruhu.

Diagnostika přísluší veterinárnímu lékaři.

Závěr pracovních komisí: Ano, rozhodčí by se měl vyhnout diagnostikování, přesto nesmí zdravotní problémy jedince v kruhu přehlédnout. Musí zdravotní problém vždy takticky opatřit a vyhnout se „diagnoze“

Zapsala: Nad'a Klírová

Veškeré tiskové materiály, které byly na kongresu k dispozici, předány na sekretariát ČMKU.